

INFORME D'INTERVENCIÓ DE RESUM DEL CONTROL INTERN DE L'EXERCICI 2022

Sant Boi de Llobregat, 24 d'abril de 2023

Aquesta Intervenció, en virtut de les atribucions de control establertes a l'article 213 del Text Refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, aprovat per Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, i desenvolupades al Reial Decret 424/2017, de 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic de control intern en les entitats del Sector Públic Local i en atenció a les facultats recollides a l'article 4.1.b).2n del Reial Decret 128/2018, de 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional, emet el següent informe.

I. INTRODUCCIÓ

L'òrgan interventor elaborarà, amb caràcter anual i en ocasió de l'aprovació del compte general, l'informe resum dels resultats del control intern que assenyala l'article 213 del TRLRHL.

L'informe resum es remetrà al Ple, a través de l'Alcaldessa de la corporació, i a la Intervenció General de l'Administració de l'Estat en el curs del primer quadrimestre de cada any, i contindrà els resultats més significatius derivats de les actuacions de control financer i de funció interventora dutes a terme l'exercici anterior.

Fonaments de dret

- Text Refós de la Llei reguladora de les Hisendes Locals, aprovat per Reial Decret Legislatiu 2/2004 (TRLRHL).
- Reial Decret 424/2017, de 28 d'abril, pel qual es regula el règim jurídic del control intern a les entitats del Sector públic Local (RCIEL).
- Reial Decret 128/2018, de 16 de març, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional (RDFHN).
- Resolució de 2 de abril de 2020, de la Intervención General de la Administración del Estado, per la que s'estableixen les instruccions a les que haurà d'ajustar-se el contingut, estructura i format de l'informe resum.

Règim de control

L'article 3 del RCIEL estableix que el control intern de l'activitat econòmica-financera del sector públic local s'exercirà mitjançant l'exercici de la funció interventora i del control financer.

-La funció interventora consisteix en el control previ dels actes que donen lloc al reconeixement de drets i obligacions.

-El control financer consisteix en verificar el funcionament dels serveis en l'aspecte econòmic per a comprovar el compliment de la normativa aplicable i que la gestió s'ajusta als principis de bona gestió financera.

Per al seu exercici li seran d'aplicació les normes de control financer vigents al sector públic estatal, és a dir les NIA-ES-SP, aprovades per resolució del 25 d'octubre de 2019, per la que s'aprova l'adaptació de les Normes d'Auditoria del Sector Públic a les Normes Internacionals d'Auditoria.

El control financer comprèn les següents modalitats:

- **El control permanent**, que s'exercirà sobre l'entitat per tal de comprovar, de forma contínua, que el funcionament de l'activitat econòmic-financera s'ajusta a l'ordenament jurídic i als principis de bona gestió financera.
- **L'auditoria pública** consisteix en la verificació realitzada amb posterioritat de l'activitat economicofinancera del sector públic local amb les modalitats de:
 - Auditoria de comptes, amb l'objectiu de verificar la imatge fidel dels comptes anuals.
 - Auditoria de compliment i auditoria operativa, en les entitats del sector públic local no sotmeses a control permanent.

Les societats mercantils municipals que hagin de sotmetre els seus comptes a auditoria d'acord a l'establert al Reial Decret Legislatiu 1/2010 de 2 de juliol, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Societats de Capital (TRLSC), estan sotmeses en quant a la seva realització a l'establert a dita normativa en tots els seus aspectes: normes d'auditoria a aplicar, nomenament auditor, revocació i inscripció al registre mercantil.

D'altra banda, les societats que no tinguin obligació d'auditar els seus comptes en el marc establert al TRLSC, hauran de sotmetre's al règim d'auditoria pública que estableix el RCIEL i amb subjecció a les normes d'auditoria del sector públic, sempre que s'incloguin al Pla Anual de control financer a elaborar per part de l'òrgan de control intern de l'administració pública corresponent.

Per tant, en el cas de les entitats que conformen la corporació local de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, estarien sotmeses a l'establert al TRLSC les auditories de comptes de les societats CORESSA i CLAUS, i al règim de control intern del RCIEL que ha d'establir l'òrgan interventor al seu Pla anual de control financer estarien les auditories de comptes d'IGUALSSOM i les operatives de les tres societats.

Tenint en compte l'anterior, l'àmbit d'aplicació del control intern es duu a terme a l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat i els seus ens dependents, en les modalitats que s'exposen a continuació:

-Ajuntament de Sant Boi de Llobregat:

- Funció interventora
- Control permanent

-Corporació d'empreses i serveis de Sant Boi, SA (CORESSA), Companyia Local d'Actuacions Urbanístiques Santboianes, SA (CLAUS) i Igualssom, SRL:

- Auditoria pública

En relació a l'exercici de la funció interventora, d'acord amb l'establert a l'article 13 del RCIEL, s'aplica el règim de fiscalització i intervenció limitada prèvia, aprovat en Bases d'Execució del Pressupost des de l'exercici 2017 i ratificat en la Instrucció de Control Intern aprovada al Ple d'abril de l'exercici 2019 i modificada al maig de 2022, la qual s'exercirà als expedients que suposin despesa dels àmbits següents i sobre els expedients concrets i en la forma en que es detalla als annexos de l'esmentada Instrucció:

- Personal
- Contractació
- Subvencions i ajuts públics
- Gestió econòmic-financera (gestió patrimonial, convenis de col·laboració, responsabilitat patrimonial, operacions financeres, expropiació forçosa, operacions no pressupostàries).

En els expedients dels àmbits indicats, l'òrgan interventor es limitarà a comprovar els requisits bàsics següents:

- a) L'existència de crèdit pressupostari i que el proposat és l'adequat a la naturalesa de la despesa o obligació que es proposa contreure.
En els casos en que el crèdit pressupostari doni cobertura a despeses amb finançament afectat, es comprovarà que els recursos que els financen són executius, acreditant-se amb l'existència de documents fefaents que acreditin la seva efectivitat.
En els casos en els quals es tracti de contreure compromisos de despeses de caràcter plurianual es comprovarà, a més, si es compleix el previst a l'art. 174 del TRLRHL.
- b) Que les despeses o obligacions es proposen a l'òrgan competent per a l'aprovació, compromís de la despesa o reconeixement de l'obligació.
En tot cas, es comprovarà la competència de l'òrgan de contractació o del concedent de la subvenció, o del que celebra el conveni de col·laboració o del que, en general, dicti l'acte administratiu, quan l'esmentat òrgan no tingui atribuïda la facultat per aprovar les despeses de que es tracti.
- c) Que els expedients de compromís de despesa responen a despeses aprovades i, si s'escau, fiscalitzats favorablement.

No obstant, els àmbits sotmesos a aquest règim de fiscalització hauran de ser objecte de control financer a realitzar amb posterioritat.

II. ABAST DE L'INFORME RESUMEN

A continuació es relacionen les actuacions de control intern desenvolupades durant l'exercici 2022:

a) **FUNCIO INTERVENTORA**

S'ha realitzat fiscalització prèvia limitada en un total de 936 expedients, entre els quals alguns d'ells han estat subjectes a objeccions per part d'aquesta Intervenció, les quals van ser acceptades per l'òrgan gestor i per tant, no es va aprovar per l'Alcaldia/Ple cap acord contrari a les esmentades objeccions.

Durant el resultat de la fiscalització s'han incorporat observacions en alguns expedients en el sentit de seleccionar-los per control posterior, quan s'han detectat possibles aspectes que poden ser sensibles de risc o de recomanacions.

S'ha tramitat durant l'exercici 2022 un expedient d'omissió de la funció interventora i reconeixement extrajudicial de crèdit derivat de despesa que no havia seguit el procediment de contractació adient i no disposava de crèdit pressupostari en el moment del seu encàrrec.

Tal i com estableix l'article 218 del TRLRHL, la informació anterior serà tramesa a la Sindicatura de Comptes i al Tribunal de Cuentas abans de finalitzar el 1er quadrimestre.

b) **CONTROL FINANCER**

El Pla Anual de Control financer per a l'exercici 2022, elaborat per la Intervenció municipal, recull les actuacions de control permanent i d'auditoria pública a elaborar durant l'exercici.

b.1) Control permanent

S'han emès un total de 179 informes, dels quals són control permanent no planificable un total de 165. Aquests responen a actuacions no planificades prèviament per l'òrgan interventor donat que dits informes estan previstos en normes pressupostàries i reguladores de la gestió econòmica del sector públic i l'objectiu dels quals és comprovar que la gestió s'ajusta a l'ordenament jurídic i als principis generals de bona gestió financera.

En el marc del control permanent planificable s'han elaborat els següents informes:

Informe de control per verificar l'existència d'obligacions derivades de despeses realitzades o béns i serveis rebuts per als que no s'ha produït la seva imputació pressupostària (Disposició addicional tercera de la Llei Orgànica 9/2013, de 20 de desembre, de control del deute comercial al sector públic)

Es concreta, entre d'altres aspectes, en verificar la comptabilització registrada al compte 413 que recull les despeses meritades pendent d'imputar a pressupost.

Un aspecte especialment important, alhora de fiscalitzar el compte 413 és desglossar i conèixer el contingut per tal de distingir entre els dos supòsits següents, és a dir, si les obligacions són:

- a) Derivades de despeses que han estat legalment adquirides en exercicis anteriors i el bé o servei s'ha prestat però la factura o document equivalent no ha arribat abans del 31 de desembre o, havent arribat, el bé o servei no ha pogut ser rebut o rebut de conformitat.
- b) Derivades de despeses realitzades sense consignació pressupostària o al marge del procediment legalment establert, circumstàncies aquestes que si bé impedeixen el seu reflex pressupostari, el seu registre comptable s'està fent a través de l'esmentat compte 413.

Respecte l'anterior, el Tribunal de Comptes, en els seus informes de fiscalització sobre les despeses executades per les entitats locals sense crèdit pressupostari proposava, entre altres recomanacions, "adoptar per part de les entitats locals una instrucció que reguli les operacions a realitzar al tancament de exercici, amb l'objectiu de normalitzar i planificar la data límit per proposar la iniciació de procediments de despesa, per aplicar una factura al pressupost en curs, així com per aplicar despeses a l'exercici a tancar, i el procediment a seguir amb aquelles factures expedides a desembre de l'exercici precedent però amb entrada als registres el gener de l'any següent, respectant els principis de meritació i l'annualitat pressupostària".

Respecte a aquestes Instruccions, com cada exercici, es va emetre una circular per part d'Intervenció relativa a la preparació de la liquidació i tancament del pressupost de l'exercici 2022 i a banda d'establir la planificació i tasques també s'aprofita per a conscienciar i recordar evitar situacions del cas b).

Com a resultat de les verificacions realitzades, es considera que les comptabilitzacions al compte 413 que recull despeses meritades pendent de consignació pressupostària a data 31 de desembre de 2022 ha estat ajustat a normativa i no consten a data de finalització d'aquest informe despeses realitzades sense consignació pressupostària.

Informe d'avaluació del compliment de la normativa en matèria de morositat (article 12 de la Llei 25/2013, de 27 de desembre, d'impuls de la factura electrònica i creació del registre comptable de factures en el Sector Públic)

Tant l'Ajuntament com totes les societats municipals presenten una situació de compliment en tots els trimestres, tant a nivell individual com a nivell consolidat. S'ha complert amb la normativa de morositat, tant pel que fa al compliment dels terminis referents al període mitjà de pagament com pel que respecta a la seva publicitat.

Auditoria de sistemes per verificar que els registres comptables de factures compleixen amb les condicions de funcionament previstes a la Llei 25/2013 (art 12)

De l'informe d'auditoria realitzat, es considera per part d'aquesta intervenció, que la tramitació de les factures efectuada en aquesta entitat, resulta conforme amb la normativa sobre facturació electrònica.

Atenent als resultats obtinguts, s'observa que continua apareixent com a principal motiu per a l'anul·lació de factures l'omissió del centre gestor en les mateixes per part dels proveïdors.

Aquesta recomanació, recollida a l'Informe resum de control del 2021 va ser inclosa al Pla d'Acció 2022 formalitzat per l'Alcaldia i respecte a les mesures plantejades, segons consten a l'informe emès pel responsable estan en curs i els seus efectes es podran comprovar en la propera actuació de control.

Informe de control sobre l'àmbit de gestió de subvencions concedides justificades a l'exercici 2020

L'objecte del treball ha estat la fiscalització de la gestió de l'atorgament de les subvencions per a activitats i projectes, atorgades pel procediment de concurrència competitiva i també subvencions de concessió directa.

Del mateix es va concloure amb unes recomanacions i també unes deficiències, que segon resposta de l'àrea gestora seran ateses de forma immediata, motiu pel qual no es considera necessari proposar-les a l'Alcaldia com a mesura dins el Pla d'Acció.

Respecte a les recomanacions, entre d'altres, s'apuntava la necessitat de recordar als beneficiaris de les subvencions l'obligació que tenen de comunicar l'obtenció d'altres subvencions, ajudes, ingressos que financin l'activitat subvencionada, així com comunicar qualsevol alteració de les condicions que van determinar la concessió de la subvenció, i posar especial atenció en els aspectes que puguin derivar en riscos de sobrefinançament.

c) AUDITORIA PÚBLICA

Informe definitiu d'auditoria de comptes de la societat municipal Igualssom de l'exercici 2021

Es conclou amb opinió favorable amb excepcions en relació a la cessió dels espais per part de l'Ajuntament dels quals no disposa de cap document on es regula el seu ús, motiu pel qual no han estat registrats en els comptes anuals de l'exercici 2021.

Aquest aspecte ja va sorgir en l'informe de l'anterior exercici i dins el Pla d'Acció 2022 formulat per l'Alcaldia es va recollir la mesura per solucionar-ho. Consta informe del responsable de la mateixa sobre l'estat de situació a data d'abril d'enguany, així que es podrà comprovar en el proper informe de control que es realitzi.

Un altre aspecte a destacar és el no compliment de l'indicador d'activitat (regla 80/20) com a mitjà propi, aspecte a tenir en compte al proper exercici de cara a la pèrdua de la seva condició de mitjà propi de l'Ajuntament.

d) ALTRES ACTUACIONS

En el marc del projecte per la implantació d'un nou model de Control Intern de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat s'han fet les següents actuacions:

-Continuació dels treballs d'anàlisi i valoració de circuits i procediments en la gestió d'expedients i d'acords als efectes de la implantació del nou model, en l'aspecte de desenvolupament de la fiscalització prèvia, en concret s'ha abordat la Fiscalització prèvia de la nòmina, i s'han recollit les actualitzacions en la Instrucció de Control Intern de l'Ajuntament de Sant Boi, modificació aprovada al Ple de maig de 2022

-Treballs vinculats a la gestió del patrimoni municipal, projecte per la implantació de circuits i procediments i conciliació amb la Comptabilitat.

-Circular d'Intervenció relativa a les instruccions a seguir per al tancament i liquidació del pressupost de l'exercici 2022 (ja comentada en apartat anterior).

-Realització de 5 jornades de formació a l'organització per donar a conèixer la Instrucció de Control Intern de l'Ajuntament de Sant Boi, apropar el coneixement de les funcions de control intern, estructurades en dos parts (Funció Interventora d'una banda, i Control financer, de l'altra), com a mesura de prevenció i conscienciació.

-Posta en marxa des de gener de 2023 de l'ESPAI, canal de comunicació de la Intervenció Municipal i Serveis Econòmics per potenciar el coneixement i formació a tota l'organització en aquest àmbit tan complex, mesura que vol incidir de nou en la prevenció.

e) MITJANS I RECURSOS DISPONIBLES

Durant l'exercici per a dur a terme els treballs previstos al Pla Anual de Control financer s'ha comptat amb la contractació d'auditors privats externs per col·laborar en els mateixos. De nou, durant l'any 2022 s'han produït baixes de personal que afecten directa o indirectament al desenvolupament de les funcions d'Intervenció.

En termes estructurals, es pot concloure que no es disposa dels mitjans personals necessaris i suficients per a desenvolupar un model de control eficaç en els termes que estableix el RCIEL. Les baixes i mobilitats sobrevingudes que s'han produït durant els passats exercicis s'han afegit com una dificultat per poder disposar d'una estructura estable afectant al temps efectiu disponible per poder abordar la totalitat de les actuacions i tasques que la normativa preveu.

No es disposa en aquests moments d'eina informàtica adaptada al nou model de control intern i per dur a terme la funció interventora no es compta amb automatització en la gestió de les fitxes de fiscalització aspecte previst inicialment de dur a terme amb l'adaptació del gestor d'expedients. La funció interventora es desenvolupa al gestor d'acords i és difícil integrar la informació amb el gestor d'expedients.

Atès que durant el 2023 s'està duent a terme el desplegament de la nova plataforma d'administració electrònica, que a més de comptar amb un mòdul de control intern per facilitar la gestió de l'exercici de les funcions de la Intervenció també ha de permetre agilitzar la gestió electrònica també de la funció interventora abans esmentada, havent quedat aturada qualsevol desplegament en el gestor actual d'expedients.

III. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

S'han anat relacionant en l'apartat anterior i de forma desglossada segons la modalitat de control.

IV. DEFICIÈNCIES QUE REQUEREIXEN L'ADOPCIÓ DE MESURES CORRECTORES A TRAVÉS D'UN PLA D'ACCIÓ

L'Alcaldessa de la corporació formalitzarà un Pla d'acció que determini les mesures a adoptar per tal d'esmenar les debilitats que es posin de manifest a l'informe resum.

El pla d'acció serà aprovat per l'Alcaldessa i s'haurà de donar compte al Ple, en el termini màxim de 3 mesos des de la remissió de l'informe resum al ple i contindrà les mesures de correcció adoptades, el responsable d'implementar-les i el calendari d'actuacions a efectuar, relatives tant a la gestió de la mateixa corporació com a la dels organismes i les entitats públiques adscrites o dependents i de les quals exerceixi la tutela.

El pla d'acció prèviament a la seva aprovació es remetrà a l'òrgan interventor de l'entitat local, que valorarà l'adequació de les mesures proposades per a solucionar les debilitats.

Segons l'establert anteriorment, les debilitats detectades que requereixen un pla d'acció es refereixen tant a aspectes detallats de l'Ajuntament de Sant Boi com l'empresa municipal Igualssom, i concretament, abordar la regularització de les cessions dels espais cedits per part de l'Ajuntament a la societat Igualssom, així com enllestir les actuacions vinculades amb la integració de la gestió del patrimoni amb la Comptabilitat

IV. VALORACIÓ DEL PLA D'ACCIÓ

Per decret d'Alcaldia de data 21 de novembre de 2022 es va aprovar el Pla d'Acció referit a l'article 37 del (RCIEL) en el qual es determinen les mesures a adoptar en base a l'informe resum de control intern de la Intervenció municipal de l'any 2021

Respecte a les mesures plantejades, consten els informes tècnics dels responsables i de forma general es pot concloure que estan en marxa i els efectes de les mateixes es podran avaluar en els següents informes de control. Sobre algunes d'elles s'ha fet referència en apartats anteriors del present informe.

Les mesures abordaven els aspectes següents:

- a) Introduir canvis tècnic i/o procedimentals per assegurar que les factures incorporin la dada del centre gestor en el moment de presentació al Registre comptable.
- b) Nou model de justificació de les bestretes de caixa fixa per introduir mecanismes de control i eficiència en la gestió de la despesa
- c) Avaluar i regularitzar la situació jurídic- tècnica de la cessió d'espais a Claus, SA i a Igualssom

Nuria Gatell Martínez
Interventora

